

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

↑ CZV neprané 25 kg.....	7,34 Kč/kg
↑ OOC neprané 25 kg	8,60 Kč/kg
↑ Spotřebitelské ceny	13,22 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství

Česká republika

Na domácím trhu brambor došlo v uplynulém období opět k mírnému nárůstu cen všech kategorií. Začínají se objevovat první producenti brambor, kteří už neprodávají svou produkci, nebo už mají úrodu úplně vyprodanou. Tato skutečnost ovšem přispívá k cenovému vzestupu. Trendu cen nahrává také vývoj v okolních zemích a zásobenost tamních trhů touto komoditou. Díky nižší produkci brambor v celé střední Evropě si budeme muset zvyknout na vyšší hladinu cen především v zimním a jarním období.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 43. a 44. týdnu roku 2006 takto:

CZV konzumních brambor 7,34 Kč/kg
(proti 42. týdnu vzestup o 0,45 Kč/kg)
OOO konzumních brambor 8,60 Kč/kg
(proti 40. týdnu vzestup o 0,48 Kč/kg).

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor nejčastěji pohybovaly od 5,50 do 9,50 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla Marabel, Dali, Rosara a Adéla, které se prodávaly za ceny v rozmezí 6,00 až 9,50 Kč/kg.

Obchodníci prodávali nejvíce konzumní brambory za cenu (OOO) kolem 6,50 – 11,00 Kč/kg.

Spotřebitelské ceny ve 44. týdnu 2006 podle oficiálního šetření ČSÚ vzrostly na hodnotu 13,22 Kč/kg (+0,19 Kč/kg), proti předchozímu období (42. týden 2006) a tento trend bude zřejmě ještě pokračovat.

V uplynulém období proti 44. týdnu 2005 se CZV zvýšily o 4,71 Kč/kg, SC dokonce meziročně stouply o 6,80 Kč/kg, tedy více než dvojnásobně. OOC se zvýšily o 5,07 Kč/kg.

Evropská unie

V zemích EU-25, zvláště na trzích v Německu a ve Francii postupně rostou ceny producentů brambor. V Polsku a Holandsku dochází na trzích teprve k obratu k růstu cen.

V **Maďarsku** bylo letos sklizeno 564 tis. t brambor, což je 10% pokles proti loňským 775 tis. t. Jeho soběstačnost tak klesne pod 80%.

Polsko čelí nejmenší sklizni v historii. Zatímco v roce 2004 se sklídilo 13,99 mil. t brambor, loni to bylo 10,37 mil. t a letos se předpokládá úroda pouze 8,95 mil. t. Farmářská cena vzrostla ze 163 EUR/t (10.10.) na 173 EUR/t (k 17.10.06), naopak ceny na tržištích měst mírně poklesly z původních 216 EUR/t na 214 EUR/t.

Ve **Velké Británii** se očekává nárůst farmářských cen až v průběhu listopadu. Zpoždění sklizně bylo způsobeno říjnovými dešti. Ačkoliv se průměrná cena producentů na místních trzích mírně snížila ze 126,82 GBP/t (13.10.) na 125,08 GBP/t (20.10.), celková průměrná cena mírně vzrostla ze 104,60 GBP/t (13.10.) na 109,44 GBP/t (20.10.06).

V **Nizozemí** jsou sklizeny konzumní brambory, přesto se na trhu objevují hlízy, které nebyly dobře uskladněny. Se sklonem na hnilobu byla např. odrůda Agria prodávána za 100 EUR/t. Odolnější Bintje ke zpracování, se obchodovala za 120-160 EUR/t. Cena kvalitních brambor se dostala nad hranici 200 EUR/t.

Ve **Francii** dosáhly ceny konzumních brambor na místních trzích v oblasti severu a Pikardie na hodnotu 215 EUR/t (k 31.10.06) a k 7.11. ještě vzrostly na úroveň 230 EUR/t. Jedná se o odrůdu Bintje (mytou), případně další odrůdy. Větší kalibrace tohoto sortimentu (50/75 mm) se obchodovala za 240 EUR/t (31.10.) a v prvním listopadovém týdnu za 245 EUR/t.

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2006

Období zjištění ceny: 44. týden 2006

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,50	9,45	7,68	0,08
AGÁTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	7,10	6,53	0,03
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	10,00	7,40	0,46
DITTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	6,50	6,17	0,00
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,30	8,40	7,10	0,05
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	9,45	7,46	0,49
MILVA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,50	8,50	7,38	-
PRINCES	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,50	9,00	8,10	0,77
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,50	9,00	6,97	0,68
SATINA	CB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	9,45	7,82	0,35
VICTORIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,40	10,00	8,20	-
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,30	10,00	7,34	0,41
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	13,00	17,00	14,31	0,09

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklečích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2006

Období zjištění ceny: 44. týden 2006

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	9,00	11,00	10,00	-
DALI	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	8,00	10,00	9,38	1,44
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,00	12,00	8,89	0,32
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,50	11,00	8,60	0,63
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,50	11,00	8,54	0,06
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,50	10,00	8,56	-
SOLARA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	7,20	8,40	7,85	-
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,50	12,00	8,73	0,67
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	14,00	18,10	16,27	0,07

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklečích. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu 12.10. 2006

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	40.	12,73	12,75	12,98	13,17	11,86	12,55	13,20	11,92	12,68	13,86	13,18	12,90	13,67	11,66	12,79
	41.	12,96	12,75	12,55	13,73	12,46	12,80	13,70	11,92	12,68	13,86	13,21	13,28	13,73	12,04	12,98
	42.	13,05	12,82	12,55	13,06	12,74	12,98	13,70	11,92	12,68	13,69	13,32	13,44	13,73	12,77	13,03
	43.	13,09	12,72	12,61	12,94	10,90	13,22	13,37	12,37	12,77	13,02	13,02	13,31	13,73	11,99	12,79
	44.	13,17	12,89	12,78	13,67	13,24	13,30	13,96	12,25	13,12	13,19	13,88	13,60	13,83	12,20	13,22

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; 27. týden není na ČSÚ k dispozici;
Pramen: ČSÚ

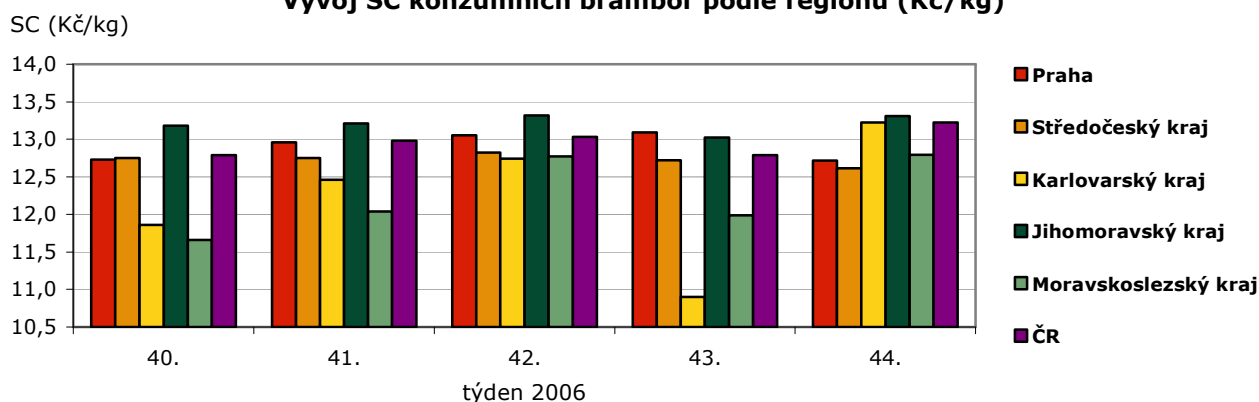

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2006/2007	2006/2007	2005/2006	2005/2006
38. týden	7,03	2,62	7,90	3,42
40. týden	6,89	2,56	7,92	3,60
42. týden	6,89	2,62	8,12	3,51
44. týden	7,34	2,63	8,60	3,53

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg)

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

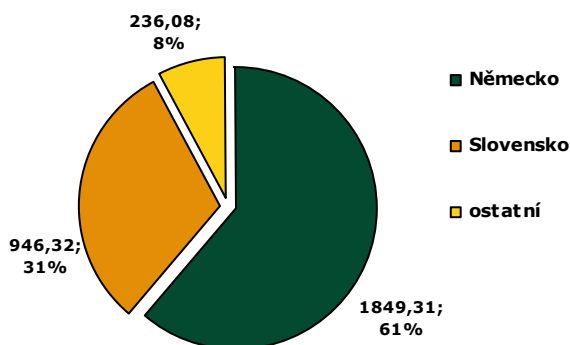
Zahraniční obchod ČR – vývoz konzumních brambor v srpnu 2006

V září 2006 bylo z ČR podle oficiálních údajů ČSÚ **dovezeno celkem 3 031,7 t** konzumních brambor (**KN 07019090**). Z tohoto objemu byla největší část – 1 849,3 t, 61% - dovezena z Německa. Druhou, také významnou dovozní zemí v tomto období byli naši východní sousedé. Ze Slovenska bylo dovezeno 946,3 t – 31% z celkového dovozu konzumních brambor.

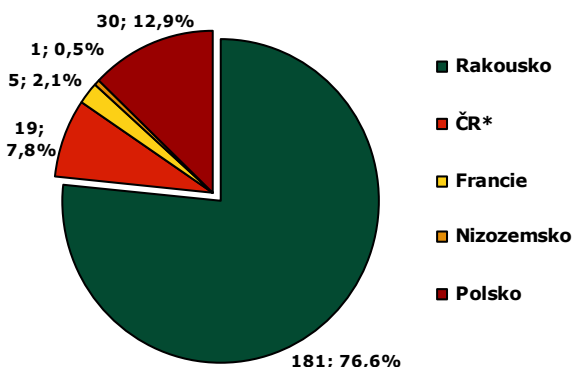
Zbytek, pouhých 8% celkového objemu dovozu (tedy absolutně 236,1 t) připadlo na ostatní země v grafu níže.

Z Rakouska dorazilo více než tři čtvrtiny - 77% tohoto podílu. Jedná se o 181 t brambor, z Polska se dovezlo 30,4 t komodity a pravděpodobně jako vrácený export figurují v grafu data dovozu z ČR.

Dovoz konzumních brambor - KN 07019090 v září 2006 (t; %) celkový dovoz: 3 031,7 t

Dovoz konzumních brambor (t; %) KN 07019090 v září 2006 - ostatní země; dovoz ostatní země: 236,1 t

Poznámka: * ČR = pravděpodobně reexport (vráceno z vývozu v bilanci za daný měsíc);
Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2006

SKK/kg

Ukazatel	AGRIA	ROSARA	MARABEL	Min. cena	Brambory celkem	Max. cena
37. týden	7,65	-	-	7,00	8,87	9,50
38. týden	-	-	-	6,00	8,84	10,00
39. týden	8,51	-	-	7,50	8,62	10,03
40. týden	9,15	-	-	7,50	8,86	10,50
41. týden	-	-	8,56	8,00	8,94	10,50
42. týden	9,34	9,87	8,54	7,98	8,92	10,50
43. týden	9,21	-	-	8,00	8,76	10,50
44. týden	10,71	-	-	8,00	9,26	11,40

Poznámka: 25 kg balení;
Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 23.-26.10. 2006

PLN/kg

Místo, datum	Bronisze		Lublin		Poznaň		Rzeszów		Sandomierz		Wrocław	
	26.10.2006		24.10.2006		25.10.2006		23.10.2006		26.10.2006		26.10.2006	
konzumní brambory	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max
	0,66	0,95	0,60	0,80	0,67	0,80	0,70	0,80	0,60	0,70	0,60	0,70

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE - období 2006

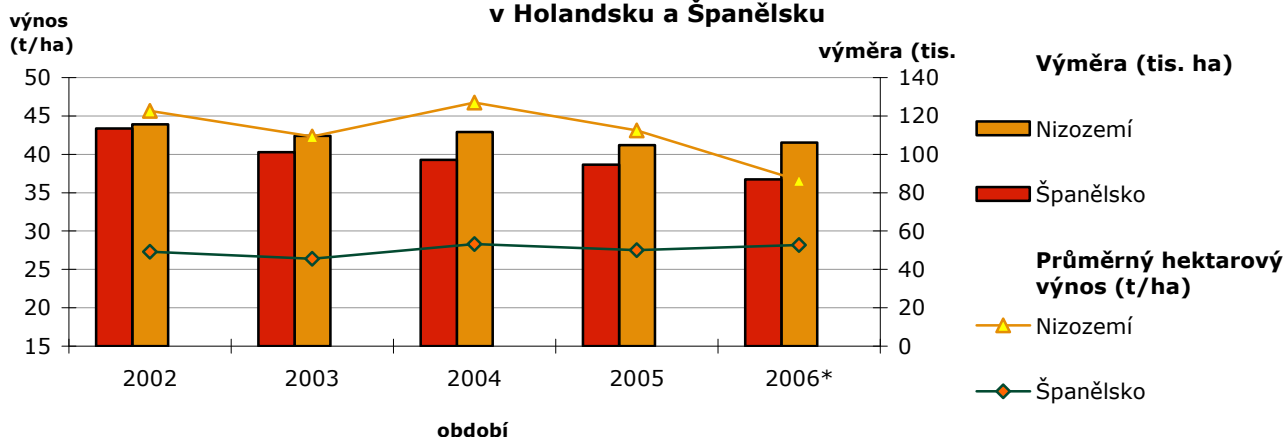
EUR/100 kg

Země	Bulharsko	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Slovensko	ČR
36. týden 2006	15,23	29,34	20,00	23,23	25,34	22,37	25,13
37. týden 2006	-	29,34	19,42	-	25,34	23,57	25,04
38. týden 2006	16,56	19,31	-	19,50	24,62	23,63	24,58
39. týden 2006	-	24,09	-	24,46	24,62	22,93	25,26
40. týden 2006	16,48	24,09	19,08	17,43	24,62	23,68	24,34
41. týden 2006	24,12	23,84	19,25	-	24,62	24,08	23,03
42. týden 2006	-	23,01	19,50	20,98	-	24,21	24,65
43. týden 2006	-	22,88	20,50	20,04	23,89	23,88	25,05

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;
Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Nizozemí, Španělsko

Průměrný hektarový výnos a vývoj výměry brambor v Holandsku a Španělsku

Pramen: Potato Markets weekly

Nové odrůdy brambor v ČR

Šlechtitelská práce v ČR je dlouhodobě na vysoké úrovni, neboť každý rok se daří vyšlechtit alespoň jednu novou odrůdu brambor. Na **jaře roku 2006** byly povoleny tři nové odrůdy.

JITKA je raná konzumní odrůda s vysokým výnosem hlíz, vzhlednou krátce oválnou hlízou, mělkými očky a sytě žlutou dužninou. Odolnost virovým i skládkovým chorobám je na velmi dobré úrovni, stejně jako odolnost k mechanickému poškození hlíz. Jitka má velmi dobrou stolní hodnotu, varný typ B, sytě žlutou dužninu si udržuje i po uvaření. Raná vegetační doba a dobré skladování jí předurčují ke kuchyňskému využití od měsíce srpna až do pozdních jarních měsíců následujícího roku.

JANET je poloraná vysoce výnosná odrůda s velmi vzhlednými středně velkými hlízami s mělkými očky a velmi jemnou slupkou. Po uvaření jsou hlízy sytě žluté s velmi dobrou chutí, varný typ B. Janet vykazuje dobrou odolnost k virovým i skládkovým chorobám. Hodí se ke konzumu od měsíce září po celé zimní období. Vzhledem k tomu, že nasazuje větší počet hlíz pod trsem, doporučujeme pěstitelům zvolit řidší spon výsadby.

DAVID je poloraná odrůda pro výrobu škrobu. Vyznačuje se vysokým obsahem škrobu a vysokým výnosem škrobu z ha. Obsah škrobu se pohybuje

v průměru let okolo 23 % škrobu. V sortimentu zkoušených a registrovaných poloraných odrůd má nejlepší poměr výnosu škrobu z ha k délce vegetační doby. Proto tuto novou odrůdu doporučujeme pro dodávky do škrobárny na počátku a v průběhu měsíce září a při vhodné agrotechnice i přímo na počátek škrobářské kampaně.

V roce **2005** byly povoleny dvě nové odrůdy.

První z nich je poloraná konzumní **RED ANNA**. Tato odrůda se vyznačuje velmi dobrou stolní hodnotou, varný typ B - B/A. Vyniká vysokým výnosem tržních hlíz, které jsou velmi vyrovnané tvarem a velikostí. Dužnina hlíz je sytě žlutá, slupka je červená. Odrůda vyniká vysokou odolností vůči virovým chorobám. Rovněž odolnost mechanickému poškození je velmi dobrá, dobře se skladuje. Od této odrůdy je již díky předstihovému množení k dispozici sadba do množení i na běžné plochy.

Druhou povolenou odrůdou v roce 2005 je **ORBIT**. Jde o ranou odrůdu určenou ke zpracování na škrob. Vyniká vyšším výnosem větších hlíz, škrobnatost se pohybuje okolo 20%. Při dodržení včasného termínu výsadby je možno tuto odrůdu sklízet již ve třetí dekádě srpna, tzn. na začátku škrobářské kampaně.

Pramen: www.vesa.sumava.net

Německo

Trh konzumních brambor v Německu

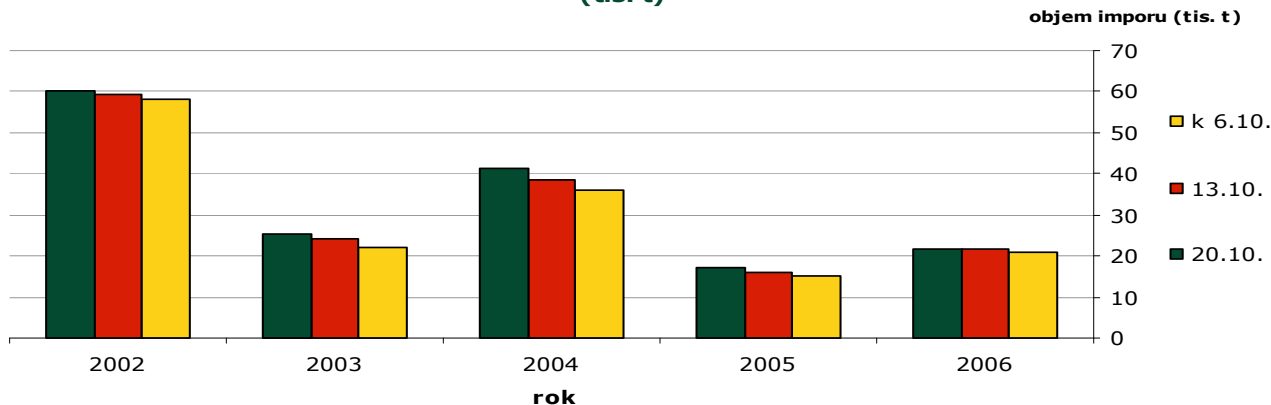
EUR/t

Týdenní ceny producentů konzumních brambor v EUR/t									
Období	třída 1 ¹⁾					třída 2 + 3 ²⁾			
	2006/07	2005/06	2004/05	2003/04	2002/03	2006/07	2005/06	2004/05	2003/04
7. listopad	225,0	95,0	40,4	147,5	75,0	216,7	88,3	38,9	128,3
31. říjen	216,6	95,0	39,8	147,5	75,0	212,1	88,3	38,1	128,3
24. říjen	210,0	93,8	39,4	147,5	73,8	205,0	84,6	36,5	128,3
17. říjen	201,3	92,5	40,6	147,9	77,5	195,0	78,8	37,3	125,4
10. říjen	201,3	92,5	33,1	147,9	76,3	192,5	77,9	31,0	125,8
4. říjen	201,3	92,5	33,5	145,8	71,3	190,8	77,9	31,8	121,0

Poznámka: 1) třída 1 – pevné, lojovité. 2) třída 2+3 polomoučné+moučné.;
Pramen: Potato Markets weekly

Velká Británie

Přehled týdenních dovozů konzumních brambor do Velké Británie (tis. t)

Pramen: Potato Markets weekly

Chorvatsko

Ceny konzum. brambor na tržnicích vybraných měst - 44. týden 2006 (30.10.-5.11. 2006) HRK/kg

místo	Čakovec	Metković	Osijek	Pula	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	2,00	1,80	1,65	2,30	2,30	1,50	2,00	1,50
max.	2,00	2,50	2,00	2,30	2,50	3,00	2,00	3,00
průměr	2,00	2,15	1,92	2,30	2,40	2,13	2,00	2,11

Pramen: www.tisup.mps.hr

Stříbřitost slupky bramborových hlíz

Stříbřitost slupky byla v minulosti v naší zemědělské praxi chorobou neznámou a nebo byla považována za chorobu okrajovou bez závažného hospodářského významu. V posledních letech však došlo k významnému zvýšení požadavků na kvalitu hlíz. Stříbřitost poškozuje především vzhled hlíz a je významným faktorem ovlivňujícím prodejnost produktu.

Stříbřitost slupky bramborových hlíz je způsobena houbou *Helminthosporium solani* Duv. Mont. (syn. *Spondylocadium atrovirens* Harz.). Jediným známým hostitelem je brambor, u jiných druhů rostlin nebyla infekce zjištěna. Mycelium původce choroby prorůstá mezibuněčné prostory a proniká i dovnitř buněk ve slupce. Dužnina není napadena. Patogen cizopasí téměř výhradně na hlízách bramboru, což umožňuje přežívání v půdě. Experimentálně prokázané přežití v půdě, na nářadí a ve skladech je uváděno 9 měsíců. Za hlavní zdroj infekce je však považována napadená sadba, ze které patogen přechází na dceřiné hlízy. Půda není významným činitelem podílejícím se na infekci. Životaschopnost konidií v půdě se obvykle rychle snižuje.

Příznaky napadení na hlízách mohou být pozorovány již při sklizni a v průběhu skladování se choroba dále rozšiřuje. První symptomy choroby jsou patrné v pupkové části hlízy. Nejříve se na slupce objevují světle hnědé kruhovitě skvrny s neohrazenými okraji a postupně mohou zasáhnout podstatnou část povrchu. Zasažená

místa v důsledku zavzdušnění parazitovaných buněk ve slupce získávají stříbřitý lesk, který je patrný zvláště při ovlhčení povrchu. Při silném napadení může postupně docházet ke scvrkávání hlíz v důsledku vyšších ztrát vlhkosti. Na skvrnách lze často pozorovat tmavý sazovitý povlak tvořený konidiofory s konidiemi. K zasažení oček a k poškození klíčivosti a vzházkivosti sadbových hlíz většinou nedochází. Případy uváděné v literatuře o napadení oček a snížení klíčivosti původcem stříbřitosti jsou řídké a není vždy zcela zřejmé, zda se zde nepodílely další choroby jako vložkovitost, fusária a bakteriózy.

Pro infekci hlíz je rozhodující množství inokula v sadbě, tj. rozsah napadení sadbových hlíz, podmínky v období po odumření nebo desikaci natě do sklizně a vlhkostní a teplotní režim po naskladnění a v průběhu skladování. Růst mycelia a šíření choroby vyžaduje vysokou vlhkost a vyšší teploty. Minimální hodnoty pro rozvoj patogena jsou relativní vlhkost 90 % a teplota 3° C. Optimální podmínky pro infekci a šíření původce jsou 20 - 25° C při vlhkosti nad 95 %.

V praxi je infekce hlíz podporována teplým a vlhkým počasím po ukončení vegetace, dlouhým obdobím mezi ukončením vegetace a sklizní, naskladňováním mokrých a neosušených hlíz a vyššími teplotami a ovlhčením hlíz v průběhu skladování. Vyšší napadení je také pozorováno u odrůd mechanicky poškozených.

Pramen: www.vubhb.cz

Maďarsko

Ceny brambor v supermarketech vybraných měst

HUF/1 kg

Nejčastější ceny	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Odrůda:	44.týden 2006				43.týden 2006			
Condor	80	-	80	-	70	-	75	-
Desire	80	85	90	-	70	70	95	-
Cleopatra	-	-	-	-	-	-	-	-
Snow flake	-	-	100	-	-	-	-	-
Rozella	-	-	-	-	-	-	80	-
ostatní brambory	-	-	-	80	-	-	-	80

Poznámka: uvedené ceny jsou nejčastější spotřebitelské ceny v supermarketech Maďarska; pozn.: „-“ = data nebyla k dispozici;

Pramen: www.akii.hu

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 9.11.2006

1 EUR – 28,040 Kč 100 SKK – 77,716 Kč 1 PLN – 7,336 Kč 1GBP – 41,704Kč 1DKK – 3,760 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.